

INNBLIKK OG UTSYN

Et talent for helvete

Rønnaug
Kleiva

I en av debutanten Rønnaug Kleivas dikt heter det: «talentet for helvete er betydelig». Som leser kan man umiddelbart underskrive det.

Siden Fredrik Fasting Torgersens debutsamling, «Særmelding», i 1972, er det neppe utgitt naknere og mer svart poesi i Norge. Ikke et øyeblikk behøver Rønnaug Kleiva ty til fenomen som ondskap, krig, sult, ulykker eller atombomben for å male fanden på veggen. Katastrofen er simpelthen å leve, å være - innesperra i det utesperra.

Andre mennesker er stort sett langt borte: «eg ser munnane bevege seg/i lufta der/dei blir hengande». Stort nærmere er ikke dikter-jeget seg selv: «heilt urørlig står eg og/lengtar etter berøring/ingen ser det og etter ei stund/ser eg det heller ikkje». Diktene hører sammen. Det understrektes ved at de fleste er presentert to ganger: først som 63 enkeltstående dikt, i Bilette, så samlet som åtte dikt, i Animasjon I. Et slikt formeksperiment kunne lett ha abstrahert innholdet. Her virker det motsatt. Et lukket, ferdigskap bilde, tilføytes en ny besvergende dynamikk.

I siste avdeling, Animasjon II, er situasjonen mer levende og mer komplisert, om ikke derfor mer oppmuntrende. Andre mennesker er kommet tettere innpå, kroppen er våknet.

Den nest siste strofe gjentar for femte gang i samlingen: «det hender med meg og det er/eg som hender det». Men mellom første og siste dikt er «hendelsen» ubetydelig forandret, fra: «sykle med open munn/ smak av vår/rundt meg i et tommrom», til: «med huda/går eg ut i/lufta møter meg med/ein fryd som rispar».

Det er ikke vanskelig å gjenkjenne isolasjonen Rønnaug Kleiva uttrykker. I hver eneste strofe ligger både situasjon og følelser helt åpent. Slik er dette en presis rapport fra et bestemt sjelelig landskap. Men den fungerer mer på et vanlig kommunikasjonsplan enn som poesi.

Svært få av diktene er formelt gode nok til å interessere læsrevet fra sammenheng. Spenningen mellom innhold og form blir for liten. Innholdets entydighet blokkerer den poetiske form fra å leve også på egne premisser.

Rønnaug Kleiva:
Animasjon
Det Norske Samlaget 1985,
96 s. kr. 108

Brita Pollan